प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, सहायक तेस्रो तह, वन रक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रुपरेखाः यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण- शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण — पूर्णाङ्क :- ५०

द्वितीय चरण :- लिखित परीक्षा — पूर्णाङ्क : ३०

तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता — पूर्णाङ्क :- २०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

चरण	परीक्षा	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्क	समय
प्रथम	शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण	५०	२५	प्रयोगात्मक		
द्वितीय	लिखित परीक्षा	३०	१२	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न	६० प्रश्न x ०.५अङ्क	५० मिनेट
तृतीय	अन्तर्वार्ता	२०		मौखिक		

द्रष्टव्यः-

१. शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षणको योजनाको बुँदा नं. (१) शारीरिक परीक्षणमा तोकिएको मापदण्ड पुग्ने उम्मेदवारहरुले मात्र दरखास्त भर्न सक्ने व्यहोराको जानकारी दिई खुलाई विज्ञापन सूचना प्रकाशित गरिनेछ ।शारीरिक परीक्षणमा तोकिएको मापदण्डमा अन्यथा हुन गएमा उम्मेदवार स्वयं जवाफदेहि हुनुपर्नेछ ।

२. प्रथम चरणको शारीरिक परीक्षणमा छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र तन्दुरुस्ती परीक्षामा भाग लिन पाउने छन । तन्दुरुस्ती परीक्षामा तोकिएका प्रत्येक इभेण्टहरुमा छनौट हुँदै गई सबै इभेण्टहरुमा सफल भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।

४ वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

५. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्क्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

६. तृतीय चरणको अन्तर्वार्ताको लागि उम्मेदवार छनौट गर्दा प्रथम चरणको तन्दुरुस्ती परीक्षाका विभिन्न इभेण्टका परीक्षणमा छनौट भएका मध्येवाट प्रथम चरणको तन्दुरुस्ती परीक्षामा प्राप्त अङ्क र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा प्राप्त अङ्कको कुल योगका आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गर्ने मापदण्ड अनुसार नै उम्मेदवारको नाम समावेश गरिनेछ ।

७. शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षणसँग सम्बन्धित परीक्षा संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सामग्री साधन श्रोत उपलब्ध गराउने दायित्व माग गर्ने सम्बन्धित निकायमा रहनेछ ।

८. शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण साधन श्रोत उपलब्ध हुने तोकिएको स्थानमा मात्र हुनेछ ।

९. प्रथम चरणको शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षणको अङ्क, द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको अङ्क र अन्तर्वार्ताको अङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।

१०. पाठ्यक्रम लागू मितिः २०८१/०८/११ गते देखी

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, श्रेसहायक तेस्रो तह, वन रक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण :- शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षणको योजना

(क) शारीरिक परीक्षण

सि.नं.	विवरण	पुरुष(न्यूनतम)	महिला(न्यूनतम)
१	ऊँचाइ	५ फिट २ इन्च (५'२")	५ फिट
२	छाती	३१-३३ इन्च (३१"- ३३")	X-X
३	वजन	५० के. जी.	४२ के.जी.
४	आँखा परीक्षण	+२ देखि -२ भन्दा कमजोर नभएको	+२ देखि -२ भन्दा कमजोर नभएको
५	Color Vision Test	रंग पहिचान सम्बन्धि दोष नभएको	रंग पहिचान सम्बन्धि दोष नभएको

(ख) तन्दुरुस्ती परीक्षा

सि.नं.	परीक्षाका इभेण्टहरु (Events)	पूर्णाङ्क	कैफियत
१	२०० मि. दौड	२०	यस परीक्षाका इभेण्टहरु शुरु गर्दा सि.नं. १ देखि क्रमशः ४ सम्म गर्नु पर्ने छ। सि.नं. १ अर्थात अगाडिको इभेण्टमा असफल हुने उम्मेदवारहरु त्यसपछिको इभेण्टमा सहभागि हुन पाउने छैनन ।
२	३००० मि. दौड	२०	
३	रुख चड्ने	५	
४	पौडि	५	

नोट :- <u>तन्दुरुस्ती परीक्षाको मूल्यांकन विधि</u>

(१) २०० मि. दौड

पुरुष		महिला	
बिवरण	**अंक**	**बिवरण**	**अंक**
२८ सेकेन्ड सम्म	२०	३४ सेकेन्ड सम्म	२०
२८.१ सेकेन्ड देखि ३२ सेकेन्ड सम्म	१५	३४.१ सेकेन्ड देखि ३८ सेकेन्ड सम्म	१५
३२.१ सेकेन्ड देखि ३६ सेकेन्ड सम्म	१०	३८.१ सेकेन्ड देखि ४२ सेकेन्ड सम्म	१०
३६.१ सेकेन्ड वा सो भन्दा बढी	असफल	४२.१ सेकेन्ड वा सो भन्दा बढी	असफल

(२) ३००० मि. दौड

पुरुष		महिला	
विवरण	**अंक**	**बिवरण**	**अंक**
१२ मिनेट सम्म	२०	१४ मिनेट सम्म	२०
१२.१ मिनेट देखि १४ मिनेट सम्म	१५	१४.१ मिनेट देखि १६ मिनेट सम्म	१५
१४.१ मिनेट देखि १६ मिनेट सम्म	१०	१६.१ मिनेट देखि १८ मिनेट सम्म	१०
१६.१ मिनेट भन्दा बढी	असफल	१८.१ मिनेट भन्दा बढी	असफल

(३) रुख चड्ने

पुरुष		महिला	
बिवरण	**अंक**	**बिवरण**	**अंक**
७ मि. सम्म रुख चड्ने	५	५ मि. सम्म रुख चड्ने	५
७ मि. सम्म रुख चड्न नसक्ने	असफल	५ मि. सम्म रुख चड्न नसक्ने	असफल

(४) पौडि खेल्ने (नदी/नाला, ताल/स्वीमिंग पुल)

पुरुष		महिला	
बिवरण	**अंक**	**बिवरण**	**अंक**
४.५ मि. सम्म दुरि पौडि खेलीतर्ने	५	३.५ मि. सम्म दुरि पौडी खेलीतर्ने	५
४.५ मि. सम्म पौडि खेल्न नसक्ने	असफल	३.५ मि. सम्म पौडी खेल्न नसक्ने	असफल

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, सहायक तेस्रो तह, वन रक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरणः- लिखित परीक्षा

1. मधेश प्रदेशमा पाइने वनजंगल, वनस्पति, वन्यजन्तुहरूको किसिम र वन प्रजातिहरुबारे जानकारी
2. मधेश प्रदेशमा पाईने जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारहरूको सामान्य परिचय र उपयोगिता
3. दिगो वन व्यवस्थापन बारे सामान्य जानकारी
4. वन मापन, रुख छपान, कटान, मुछान र घाटगद्दी बारे सामान्य जानकारी
5. माउ रुख पहिचान, बिउ, बिरुवा संकलन, नर्सरी कार्य, विरुवा उत्पादन र वृक्षारोपण
6. जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी प्रमुख चुनौतिहरु बारे सामान्य जानकारी
7. दुर्लभ तथा प्रतिबन्धित (साईटिस अनुसूचीमा उल्लेखित समेत) वनस्पति र वन्यजन्तुहरु
8. जलवायू परिवर्तनको प्रभाव न्यूनीकरण तथा अनुकूलन
9. मानव वन्यजन्तु बिचको द्वन्द्व न्यूनीकरण
10. वन पैदावारहरुको ओसारपसार र टाँचा, सील, दरपिठ, छोडपूर्जी बारे सामान्य जानकारी
11. मधेश प्रदेशमा पर्यापर्यटन विकास, सम्भावना र चुनौतीहरु
12. चुरे संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा देखिएका समस्या/चुनौतिहरु
13. राष्ट्रिय वन, सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, सामुदायिक वन, कबुलियत वन, साझेदारी वन, धार्मिक वन, वन संरक्षण क्षेत्र, कृषि-वन र निजि वन विकाश तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि जानकारी
14. वन संरक्षणमा देखिएका मुख्य समस्या/चुनौतिहरु (वन डढेलो, चोरी शिकार, अतिक्रमण र चरिचरण)
15. वनजंगल संरक्षण तथा वन अपराध नियन्त्रण, वन क्षेत्रमा गस्ति गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु
16. वन र वन्यजन्तुजन्य अपराध र यस सम्बन्धी लागू हूने कानून बारे सामान्य जानकारी
17. हिरासतमा रहेका अभियुक्तहरुको बारेमा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु
18. वन विकाससँग सम्बन्धि प्रचार प्रसारका तरिकाहरु, सामग्री तथा तिनको उपयोगिता
19. प्रादेशिक वन तथा वातावरण मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको सांगठनिक संरचना, कार्यजिम्मेवारी तथा कार्यप्रक्रिया बारे जानकारी
20. संघिय तथा प्रादेशिक वन ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधी र मापदण्डहरुको सामान्य जानकारी
21. राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ र नियमावली २०३० बारे सामान्य जानकारी
22. प्रदेश निजामति सेवा ऐन, २०७७/प्रदेश निजामति सेवा नियमावली, २०७९/प्रदेश लोक सेवा ऐन, २०७६/प्रदेश लोक सेवा नियमावली, २०७८ का मुख्य व्यवस्थाहरु बारे सामान्य जानकारी

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, सहायक तेस्रो तह, वन रक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

(वन सेवा, जनरल फरेष्ट्रि समूह, सहायक तेस्रो तह, वन रक्षक पदको लागि)

नमूनाप्रश्नहरु

1. नेपाल राज्यभर कति वटा डिभिजन वन कार्यालयहरु छन?

A) 70 B) 84 C) 75 D) 72

2. वन रक्षकले गर्नुपर्ने मुख्य कार्यहरु के के हुन्?

A) वनजंगलको नियमित गस्ती गरी चोरी निकासी नियन्त्रण गर्ने

B) सामुदायिक वनको योजना बनाउने

C) जिल्ला वन कार्यालयको रेखदेख गर्ने

D) जिल्ला वन अधिकृतको सुरक्षा गर्ने

3. क्षेत्रफलको हिसाबले सबैभन्दा ठूलो राष्ट्रिय निकुञ्ज कुन हो ?

A) बर्दिया B) शेफोक्सुण्डो C) सगरमाथा D) चितवन

4. सामुदायिक वनमा गर्न नहुने कार्यहरु के के हुन् ?

A) विना ईजाजत घर टहरा बनाउन

B) जग्गाधित्तो बन्धकी राख्न

C) ढुंगा, माटो, बालुवा संकलन गर्न

D) माथिका सबै

5.वन क्षेत्रमा गस्ती गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु के के हुन् ?

A) गस्तीको समयगा अपराधीहरुबाट बच्न एक आपसमा कोड भाषा प्रयोग गरी ठुलो स्वरमा बोल्दै हिडनुपर्छ

B) जाडोको मौसममा रात्रीको समयमा गस्ती गर्दा सुरक्षाको लागि जंगलमा आगो बालेर बस्नुपर्छ

C) गस्ती गर्दा जुत्ता लगाउनु नै पर्ने हुँदैन

D) माथिका कुनै पनि होईनन्

6. बाघको बच्चालाई के भनिन्छ ?

A) छावा B) पाडा C) केटो D) डमरु

7. जंगल गस्ती गर्दा सामान्य घाईते जनावर भेटिएमा के गर्नुपर्छ ?

A) प्रहरीलाई खबर गरी जिम्मा लगाउनुपर्छ

B) नजिकको रेन्जपोष्ट वा जिल्ला वन कार्यालयमा ल्याई सामान्य उपचारवाट ठिक भएमा वासस्थान सुहाउँदो जंगलमा छाडनु पर्छ

C) चिडियाखानामा पुर्याउनु पर्छ

D) माथिका सबै